

ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ

1. Κατά το άρθρο 56 § 3 εδ. β' Συντ. όσοι διετέλεσαν γενικοί γραμματείς υπουργείων κατά το τελευταίο εξάμηνο της τετραετούς βουλευτικής περιόδου δεν μπορούν να ανακηρυχθούν υποψήφιοι ούτε να εκλεγούν βουλευτές σε οποιαδήποτε εκλογική περιφέρεια.

2. Η απόφαση Α.Ε.Δ. 32/1978, ερμηνεύοντας την πιο πάνω διάταξη, έκανε δεκτό ότι οι περιορισμοί που προβλέπονται για τους δημοσίους υπαλλήλους ισχύουν και για τους γενικούς γραμματείς υπουργείων, υπό την προϋπόθεση όμως ότι υπηρέτησαν στις θέσεις αυτές κατά το τελευταίο εξάμηνο της τετραετούς περιόδου. Συνεπώς, αν η Βουλή διαλυθεί πριν από την πάροδο της τετραετούς περιόδου, κανείς περιορισμός δεν υφίσταται για τον διατελέσαντα, μέχρι την διάλυσή της, γενικό γραμματέα υπουργείου.

3. Το ισχύον Συντ. δεν λύνει πάντως με ρητή διάταξη το ζήτημα της τοπικής έκτασης του κωλύματος ως προς ανώτερους κεντρικούς υπαλλήλους που η αρμοδιότητά τους, όπως οι γενικοί γραμματείς υπουργείων, εκτείνεται σ' όλη την επικράτεια. Κατά την ορθότερη άποψη, που ενισχύεται από τη συστηματική και τελολογική ερμηνεία του άρθρου 56 Συντ., το κώλυμα εκτείνεται σε όλη την επικράτεια.

4. Με τα δεδομένα αυτά, καθίσταται σαφές ότι διάταξη νόμου, με την οποία τίθεται περιορισμός για τους γενικούς γραμματείς υπουργείων στην περίπτωση πρόωρης διάλυσης της Βουλής, θα ήταν αντισυνταγματική. Η αντιμετώπιση του ζητήματος μπορεί να γίνει στο πλαίσιο της συνταγματικής αναθεώρησης του άρθρου 56 § 1 με βάση την έκθεση της Επιτροπής Αναθεώρησης του Συντάγματος που προτείνει, γενικά, τον επανακαθορισμό των κωλυμάτων εκλογιμότητας.

5. Ενόψει τούτων, η μη θέση υποψηφιότητας των γενικών γραμματέων υπουργείων στις προσεχείς εκλογές μπορεί να στηριχθεί προς το παρόν μόνον σε σαφή δέσμευση πολιτικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του κόμματος και των οργάνων του (Εκτελεστικό Γραφείο, Κεντρική Επιτροπή και Κοινοβουλευτική Ομάδα).

6. Το άρθρο 56 § 3 εδ. α' Συντ. καθιερώνει κώλυμα εκλογιμότητας και για τους διοικητές δημόσιων επιχειρήσεων. Ενόψει της στενής ερμηνείας της πιο πάνω διάταξης, που έχει επικρατήσει στην επιστήμη και τη νομολογία του ΑΕΔ, ο κοινός νομοθέτης δεν έχει τη δυνατότητα να προβλέψει κώλυμα και για άλλες κατηγορίες διευθυντικών στελεχών των ΔΕΚΟ. Επέκταση του κωλύματος μπορεί, συνεπώς, να θεσπισθεί μόνον στο πλαίσιο της πρότασης της Επιτροπής Αναθεώρησης με στόχο τον επανακαθορισμό των κωλυμάτων υπό

το πρίσμα των σημερινών συνθηκών λειτουργίας του κράτους, των κρατικών νομικών προτύπων, της τοπικής αυτοδιοίκησης και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 1996

dis.H/03PI/asymvivastogg.doc/11.11.96/p.1-2 /rp